

حل تمرینات کتاب ساختمان کسته

گردآورنده:

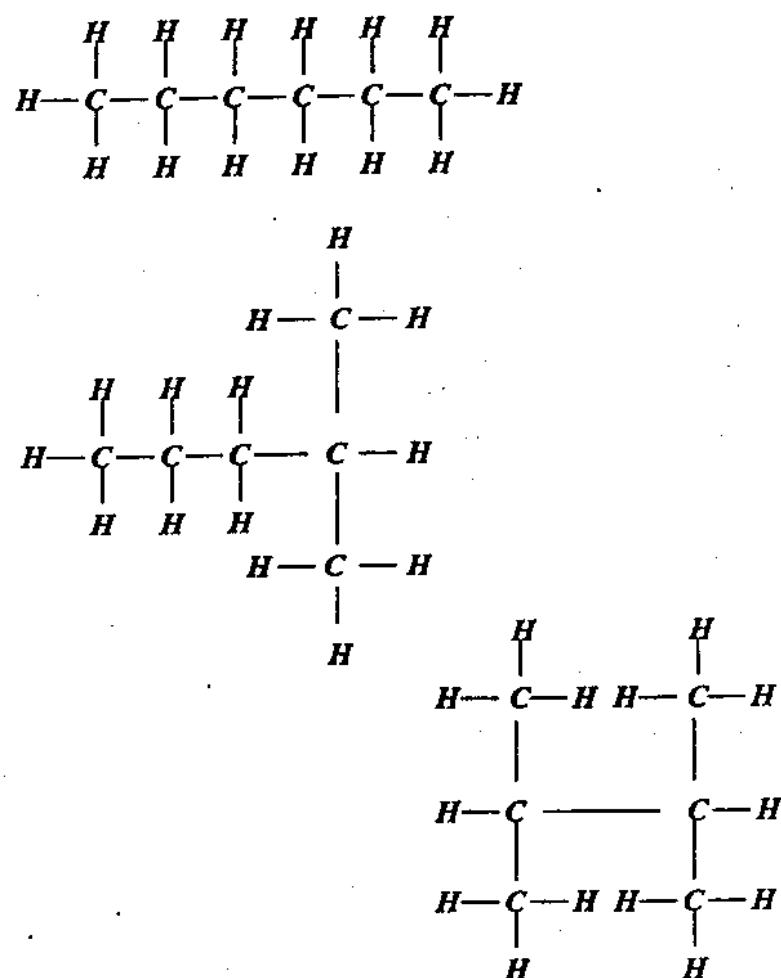
Pnu-Soal.ir

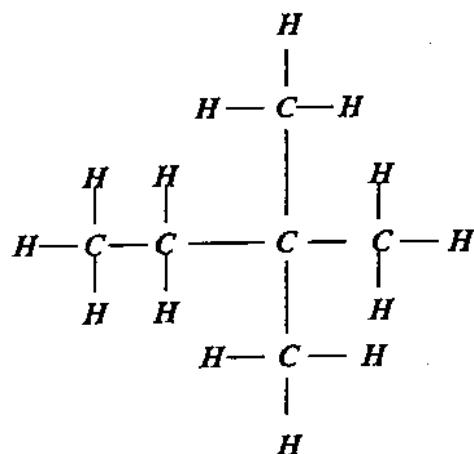
فصل هفتم

فصل ۷

۱- تعداد ایزومرهای هگزان (C_6H_{14}) را به دست اورید.

پاسخ:

-۱ اگر $|V_r| = 2|V_1|$ و $|E_r| = 17$ در مورد آنها صادق است، در این صورت، $|E_r|$ و $|V_r|$ را به دست آورید.

پاسخ:

برای هر درخت داریم:

$$|V| = |E| + 1$$

لذا:

$$|V_1| = |E_1| + 1 \Rightarrow |V_1| = 18$$

$$|V_r| = 2|V_1| \Rightarrow |V_r| = 36$$

$$|V_r| = |E_r| + 1 \Rightarrow |E_r| = 35$$

-۲) اگر (V, E) یک جنگل با $|E| = e$ ، $|V| = v$ و k مؤلفه (درخت) باشد، در این صورت رابطه بین k, e, v چگونه است؟

ب) حداقل تعداد یالهایی که باید به G اضافه کرد تا به یک درخت تبدیل بشود، چقدر است؟

پاسخ:

الف) چون G دارای k مؤلفه است که هر کدام از مؤلفه‌ها یک درخت می‌باشد. بنابراین با فرض اینکه G_k, G_{k-1}, \dots, G_1 مؤلفه‌های G باشند داریم:

$$|V_i| = |E_i| + 1 \quad 1 \leq i \leq k$$

$$\Rightarrow |V| = \sum_{i=1}^k |V_i| = \sum_{i=1}^k (|E_i| + 1) = \sum_{i=1}^k |E_i| + k$$

همچنین داریم :

$$|E| = \sum_{i=1}^k |E_i|$$

درنتیجه :

$$|V| = |E| + k$$

ب) اگر بخواهیم با افزودن یالهایی به G ، از G یک درخت به دست آوریم، در این درخت خواهیم داشت:

$$|V| = |\bar{E}| + 1$$

که در آن \bar{E} تعداد یالهای درخت است.

از طرفی داریم:

$$|V| = |E| + k$$

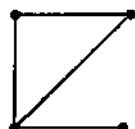
$$\Rightarrow |\bar{E}| + 1 = |E| + k$$

$$\Rightarrow |\bar{E}| - |E| = k - 1$$

لذا، حداقل باید $1 - k$ یال به G اضافه کنیم.

۴- مثالی از یک گراف بی سو، مثل $(V, E) = G$ ارائه دهید که برای آن رابطه برقرار، ولی G درخت نباشد.

⇒ پاسخ:

۵- الف) اگر درختی، چهار رأس از درجه ۲، یک رأس از درجه ۳، ۲ رأس از درجه ۴ و یک رأس از درجه ۵ داشته باشد، تعداد برگ‌های آن چقدر است؟

ب) اگر درخت $(V, E) = T$ ، V_1 رأس از درجه ۲، V_2 رأس از درجه ۴ و V_3 رأس از درجه m داشته باشد، صورت $|V|$ و $|E|$ چگونه هستند؟

⇒ پاسخ:

الف) گراف گفته شده، درخت نمی‌باشد. زیرا می‌دانیم در یک درخت حداقل یک رأس از درجه یک وجود دارد.

ب) گرافی با توصیف فوق وجود ندارد. زیرا ، فرض کنیم گراف مورد نظر دارای n رأس باشد . بنا به فرض داریم :

$$\deg(v_i) = i \quad 1 \leq i \leq n , \quad \deg(v_r) = 2 , \quad \deg(v_t) = 4$$

روشن است درجه V نیز حداقل ۱ می باشد . بنابراین با توجه به رابطه

$$\sum_{v \in V} \deg(v) = 2|E| \quad , \quad |V| = |E| + 1$$

داریم:

$$|E| = \sum_{v \in V} \deg(v) \geq 1 + 2 + 4 + 4 + 6 + \dots + n = 1 + \frac{n(n+1)}{2}$$

$$\Rightarrow 2(|V| - 1) = 1 + \frac{n(n+1)}{2}$$

$$\Rightarrow 2(n - 1) = 1 + \frac{n(n+1)}{2}$$

$$\Rightarrow n^2 - 3n + 6 = 0$$

اما ، معادله فوق ریشه ندارد . بنابراین گراف توصیف شده وجود ندارد .

۶- گراف بی سو و همبند $G = (V, E)$ ، ۳۰ ریال دارد . حداقل مقدار $|V|$ چقدر است ؟

پاسخ :

چون گراف همبند است ، حداقل مقدار برای $|V|$ زمانی به دست می آید که گراف یک درخت باشد ، که در این صورت به دست می آوریم :

$$|V| = |E| + 1 = ۲۱$$

-۷ درخت $T = (V, E)$ رأس دارد . تعداد مسیرهای متمایز (به عنوان زیرگرافها) در T ، چقدر است ؟

پاسخ :

با توجه به قضیه ۶-۱ ، اگر b, a دو رأس از T باشند آنگاه فقط یک مسیر منحصر به فرد بین b, a وجود دارد . بنابراین متناظر با هر مجموعه دو عضوی $\{a, b\}$ از V ، یک مسیر وجود دارد . پس ، تعداد کل مسیرهای متمایز در T برابر است با :

$$\binom{n}{2} = \frac{n(n-1)}{2}$$

-۸ فرض کنید که $G = (V, E)$ یک گراف همبند و بدون حلقه است که در آن $n \geq 2$ و $\deg(v_i) \geq 2$ و برای $i \leq n$. نشان دهید که G دور دارد .

پاسخ :

نشان می دهیم G درخت نیست . بنا به فرض مساله داریم :

$$\begin{aligned} \sum_{i=1}^n \deg(v_i) &= \deg(v_1) + \sum_{i=2}^n \deg(v_i) \\ &\geq 1 + \sum_{i=2}^n 2 = 1 + 2(n-1) = 2n-1 \end{aligned}$$

بنابراین :

$$2|E| \geq 2n-1$$

از آنجا که $2n-1$ فرد و $2|E|$ زوج است پس باید داشته باشیم $2|E| \geq 2n$ یا $|E| \geq n$. لذا رابطه $|V| = |E| + 1$ نمی تواند برقرار باشد . زیرا $|V| = n$. درنتیجه G گراف نیست . پس G دور دارد .

-۹ چند درخت پوشای متمایز (هر چند یکریخت) برای گراف C_n (دور با n رأس ، $n \geq 3$) وجود دارد ؟

پاسخ :

C_n یک دور است . پس هیچ رأسی در آن تکرار نشده است از این مطلب نتیجه می شود که هیچ یالی نیز ، در C_n تکراری نیست .
فرض کنیم C_n به صورت زیر است :

$$V_1 - V_2 - \dots - V_n - V_1$$

که در آن رأس ابتدایی و انتهایی بر هم منطبق هستند و هیچ رأس و یال تکراری نداریم . با توجه به ساختار فوق ، روشن است اگر یالی را از C_n حذف کنیم گراف باقیمانده همبند بوده و هیچ دوری نخواهد داشت . بنابراین . یک درخت پوشای برای C_n بدست می آید . از این که یالهای متفاوت ، درخت های پوشای متمایز ایجاد می کنند . لذا $1 - n$ درخت پوشای برای C_n وجود دارد .

-۱۰ فرض کنید که $T = (V, E)$ یک درخت ریشه دار و سودار است که به وسیله سیستم نشانی عمومی مرتب شده است :

الف) اگر رأس $v \in V$ ، دارای نشانی $6, 3, 2, 1$ است . حداقل تعداد برادرانی که v باید داشته باشد ، چقدر است ؟

ب) برای رأس ۷ قسمت (الف) نشانی پدرش را بینا کنید.

ج) تعداد نیاکان رأس ۷ چقدر است؟

د) با حضور ۷ در T ، نشانی‌های دیگر سیستم چگونه هستند؟

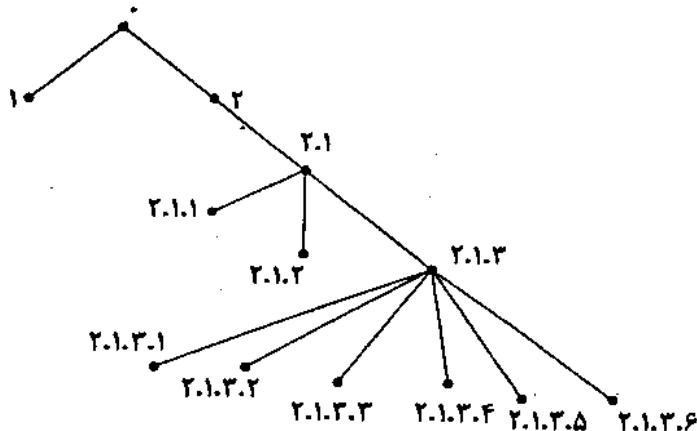
پاسخ:

(الف) با توجه به سیستم نشانی عمومی از اینکه عدد سمت راست ۲.۱.۳.۶ برابر ۶ می‌باشد بنابراین رأس متناظر با این نشان، حداقل باید ۵ بردار داشته باشد که با خود رأس مشترک ۶ شش پسر رأس متناظر با ۲.۱.۳ باشند.

(ب) با توجه به (الف) نشانی پدر ۲.۱.۳.۶، رأس ۲.۱.۳ می‌باشد.

(ج) با توجه نه سیستم نشانی عمومی، ۲.۱.۳.۶ دارای چهار نیای زیر می‌باشد: ۲.۱.۳ و ۲.۱ و ۲.۱.۳.۰ و ۲.۱.۳.۱.

(د) گراف T به صورت زیر می‌تواند باشد.

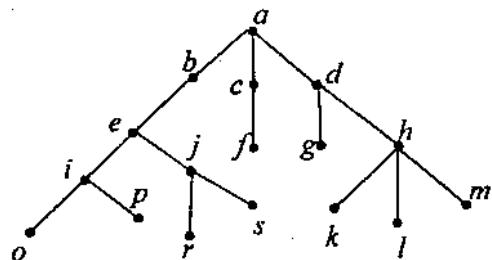
۱۱- عبارت $(\pi z^r)(y - x + w)$ را به صورت نماد لهستانی بتوانید.

پاسخ:

با استفاده از نماد لهستانی داریم:

$$(w + x - y) / (\pi z^r) = / + w - xy * \pi * zzz$$

۱۲- نتیجه‌پیمایش پیش ترتیب و پس ترتیب را برای رنوس درخت زیر بنویسید.

پاسخ :

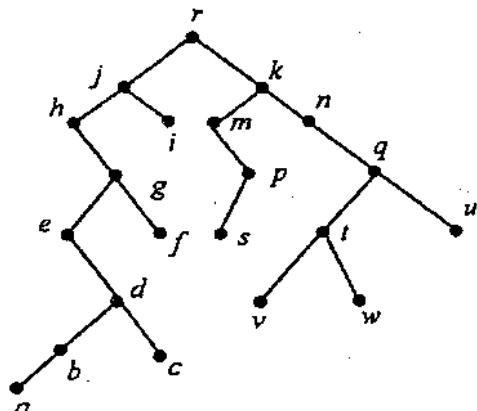
نتیجه‌پیمایش به صورت $m, l, k, h, g, f, c, s, r, j, p, o, i, e, b, a$ خواهد بود.

همچنین نتیجه‌پیمایش نیز به صورت زیر است:

$a, d, h, m, l, k, g, c, f, b, e, j, s, r, i, p, o$

۱۳- نتیجه‌پیمایش پیش ترتیب .

میان ترتیب و پس ترتیب را
برای رنوس درخت روبرو
بنویسید .

پاسخ :

پیش‌پیمایش : $u, w, v, t, q, n, s, p, m, k, i, f, c, a, b, d, e, g, h, j, r$

پس‌پیمایش : $r, k, n, q, u, t, w, v, m, p, s, j, i, h, g, f, e, d, c, b, a$

میان ترتیب : $q, u, t, w, v, n, k, m, p, s, r, j, i, h, g, f, e, d, c, b, a$

۱۴- فرض کنید که $G = (V, E)$ گراف بی‌سوی تعریف شده به وسیله ماتریس همسایگی $A(G)$ ارائه شده در زیر باشد.

الف) با اعمال الگوریتم BFS بر روی $A(G)$ نشان دهید که آیا G همبند است؟

ب) با اعمال الگوریتم DFS بر روی $A(G)$ نشان دهید که آیا G همبند است؟

$$A(G) = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

پاسخ:

الف) از V_1 به V_7 یالی وجود دارد. بنابراین به ته صفت می‌روند. الگوریتم مجدد از گام ۲ شروع می‌شود. زیرا صفت خالی نیست. در V_2 ابتدای صفت قرار دارد. از رأس V_2 به V_1, V_3, V_4, V_5 یالی وجود دارد. V_1 در مرحله قبلی ملاقات است، بنابراین در اول صفت قرار دارد. از V_2 به V_6 یالی وجود دارد. V_6 در اول صفت قرار دارد. از V_6 به V_7 یالی وجود دارد. حال V_7 در اول صفت قرار دارد. از V_7 به V_1 یالی وجود دارد. اکنون V_7 در اول صفت قرار دارد. از V_7 به V_8, V_9 یالی وجود دارد. بدین ترتیب تمام رأسها ملاقات شدند. لذا، گراف مرتبط با $A(G)$ داده شده همبند است.

ب) با استفاده از DFS نیز همبندی گراف را نشان می‌دهیم. از سطر اول شروع می‌کنیم. از V_1 می‌توان به V_2, V_3 رفت. از V_2 به V_1, V_3, V_4, V_5 از V_3 به V_2 از V_4 به V_5, V_6 . بدین ترتیب تمام رأسها ملاقات می‌شوند. لذا گراف، همبند است.

۱۵- الف) برای گراف ارائه شده در شکل رویه‌رو، درخت پوشای BFS را برای حالتی که

رئوس به ترتیب

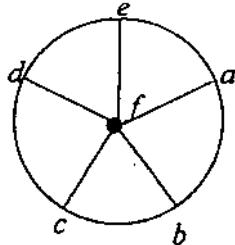
f, e, d, c, b, a .

f, d, c, e, b, a .

f, e, b, d, c, a .

مرتب شده باشند، رسم کنید.

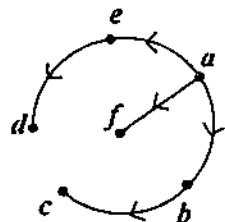
ب) چند درخت پوشای BFS به ریشه a وجود دارد؟

پاسخ:

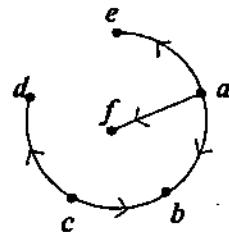
(الف)

۱) با ترتیب داده شده ، خواهیم داشت :

۲) در این حالت نیز درخت الف ، بدست می آید .

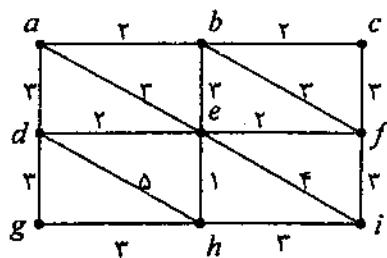
۳) در این حالت گراف زیر حاصل می شود :

ب) به تعداد ترتیبهایی که می توان از حروف e, d, c, b, a ساخت به طوری که a به عنوان اولین حرف ظاهر شود . از اینگونه درختهای پوشای بودن وجود دارد . تعداد این ترتیبها برابر است با $4!$.

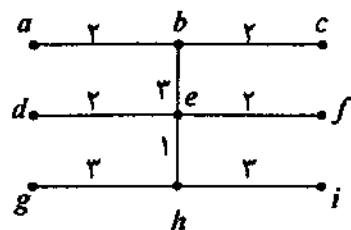
البته ممکن است برخی از درختها متمایز نباشند .

۱۶- با استفاده جدایانه از الگوریتم های کراسکال و پریم یک درخت پوشای مینیمم برای گراف زیر به دست آورید .

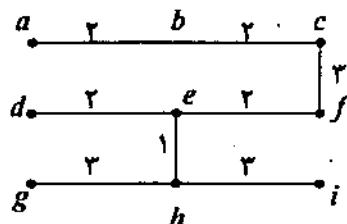
پاسخ:

درخت پوشای مینیمال که با استفاده از الگوریتم کراسکال بدست آمده به صورت زیر است:

که هزینه مینیمال برابر ۱۸ می‌باشد.

با استفاده از الگوریتم پریم نیز گراف پوشای مینیمال زیر بدست می‌آید:

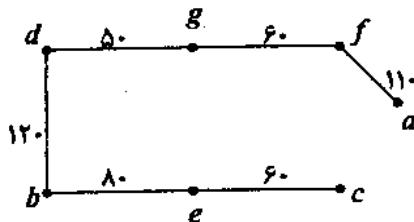
که هزینه مینیمال مانند بالا، برابر ۱۸ می‌باشد.

- ۱۷- جدول زیر، فاصله (بر حسب کیلومتر) بین ۷ شهر را نشان می‌دهد. با ساختن شبکه‌ای از اتوبان‌ها می‌خواهیم این شهرها را به هم وصل کنیم. اگر هزینه ساخت هر کیلومتر اتوبان در تمام نقاط کشور مساوی فرض شود، در این صورت، این اتوبان‌ها بین چه شهرهایی کشیده شوند تا هزینه کل ساخت مینیمم بشود.

	<i>g</i>	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>
<i>a</i>	۱۲۰	-	-	-	-	-
<i>b</i>	۱۲۰	۲۹۰	-	-	-	-
<i>c</i>	۲۰۰	۲۸۰	۱۲۰	-	-	-
<i>d</i>	۵۰	۱۷۰	۱۲۰	۱۵۰	-	-
<i>e</i>	۲۰۰	۳۰۰	۸۰	۶۰	۱۴۰	-
<i>f</i>	۶۰	۱۱۰	۲۰۰	۱۶۰	۷۰	۱۹۵

پاسخ:

با توجه به اینکه هزینه ساخت اتوبان در تمام نقاط مساوی فرض شده است. لذا درخت پوشای کمترین طول را می‌باییم. با توجه به جدول داده شده توسط الگوریتم پریم درخت پوشای مینیمال زیر را می‌توان برای ارتباط شهرها ساخت:

که طول مینیمال برابر خواهد بود با: ۴۸۰

۱۸- فرض کنید که $G = (V, E)$ یک گراف بی‌سو با k مولفه، $|V| = n$ رأس، و $|E| = m$ یال باشد. نشان دهید که $m \geq n - k$.

پاسخ:

فرض کنیم G دارای k مولفه G_1, G_2, \dots, G_k باشد. با توجه به اینکه هر G_i همبند است. لذا، G_i یا یک درخت است و یا بیش از درخت یال دارد. درنتیجه:

$$|V_i| \leq |E_i| + 1 \quad 1 \leq i \leq k$$

$$\Rightarrow \sum_{i=1}^k |V_i| \leq \sum_{i=1}^k (|E_i| + 1)$$

$$\Rightarrow |V| \leq \sum_{i=1}^k |E_i| + \sum_{i=1}^k 1$$

$$\Rightarrow |V| \leq |E| + k \Rightarrow n - k \leq m$$

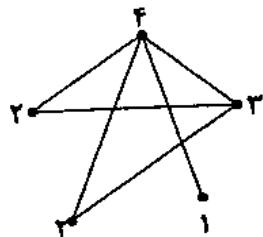
۱۹- تابی مرتب d_n, d_{n-1}, \dots, d_1 از اعداد صحیح مشیت را گرافیکال گوییم، هرگاه، گراف بی‌سو و بدون حلقه با n رأس موجود باشد به گونه‌ای که درجه‌های رئوس آن مساوی d_n, d_{n-1}, \dots, d_1 باشند. کدام یک از n تابی‌های زیر گرافیکال هستند.

(الف) (۱, ۱, ۲, ۲, ۳, ۴) (ب) (۱, ۱, ۲, ۳, ۳, ۲, ۴)

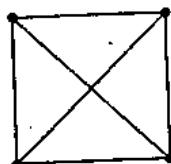
(ج) (۱, ۱, ۳, ۳, ۵, ۶, ۶) (د) (۱, ۱, ۱, ۲, ۳, ۳, ۴, ۴)

پاسخ :

الف) گرافیکال است. زیرا گراف بی سو و بدون حلقه زیر را می توان با اعداد داده شده متناظر کرد.

ب) گرافیکال نیست. اگر گرافی با خصوصیات خواسته شده موجود باشد، آنگاه آن گراف باید دارای چهار رأس باشد به طوریکه سه رأس از رأسهای گراف با درجه ۳ باشند که در این صورت لزوماً رأس چهارم نیز از درجه ۳ خواهد بود و نمی تواند از درجه ۱ باشد.

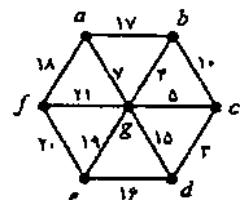
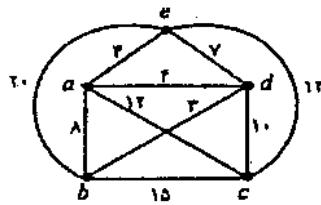
ج) گرافیکال نیست. گراف مورد نظر باید ۶ رأس داشته باشد. که در این صورت درجه هر کدام از رأس های آن حداقل ۵ باشد. وجود رأسی از درجه ۶ امکان پذیر نیست.

د) گرافیکال نیست. اگر گرافی با خصوصیات خواسته شده موجود باشد، آنگاه گراف باید دارای ۸ رأس باشد. فرض کنیم a_1, a_2, \dots, a_7 رأس های گراف باشند. از درجه ۷ است. بنابراین از a_1 به تمام دیگر رأس ها یالی وجود دارد. حال a_1 از درجه ۶ است. a_1 یک یال از a_2 دریافت کرده است لذا باید ۵ یال به ۵ رأس از ۶ رأس داشته باشد بنابراین گراف حاضر نمی تواند گراف $(1, 2, 3, 4, 5, 6, 7)$ باشد.

فصل هفتم

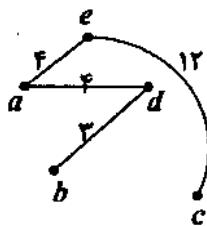
۲۶۵

- ۲۰- با استفاده از الگوریتم‌های کراسکال و پریم یک درخت پوشای میثم برای هر کدام از گراف‌های زیر به دست آورید.

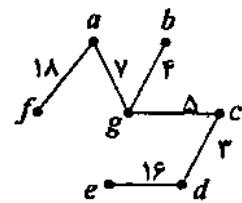

پاسخ:

با استفاده از الگوریتم کراسکال درخت‌های پوشای زیر حاصل می‌شود:

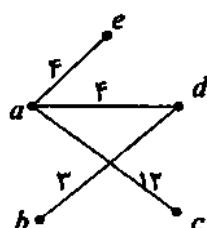

۲۳ = مقدار مینیمال

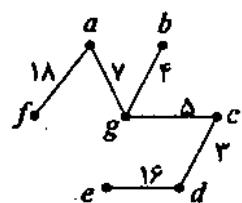

۵۳ = مقدار مینیمال

با استفاده از الگوریتم پریم درخت‌های پوشای زیر حاصل می‌شود.

۲۳ = مقدار مینیمال

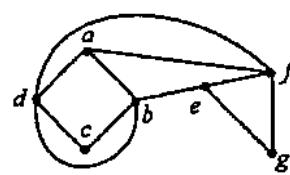
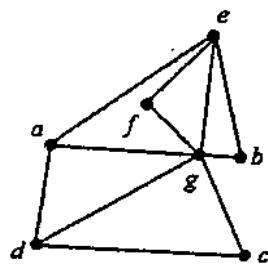

۵۳ = مقدار مینیمال

۲۱- با استفاده از الگوریتم‌های BFS و DFS ، درخت‌های پوشایی برای هر کدام از گراف‌های زیر به دست آورید.

الف) رتوس به ترتیب g, f, e, d, c, b, a مرتب شده‌اند.

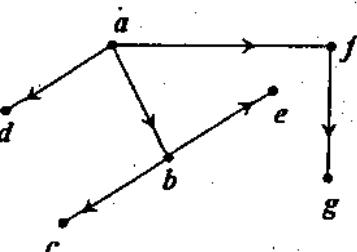
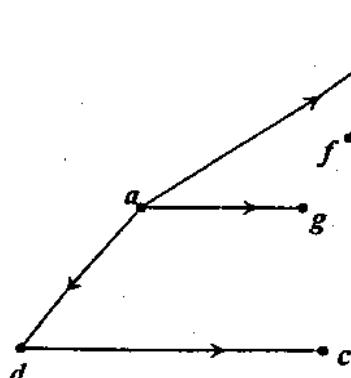
ب) رتوس به ترتیب a, b, c, d, e, f, g مرتب شده‌اند.

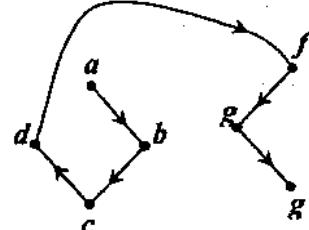
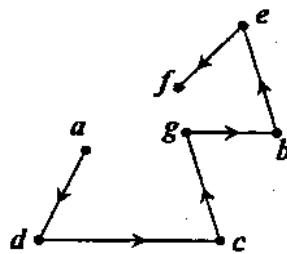
پاسخ:

(الف)

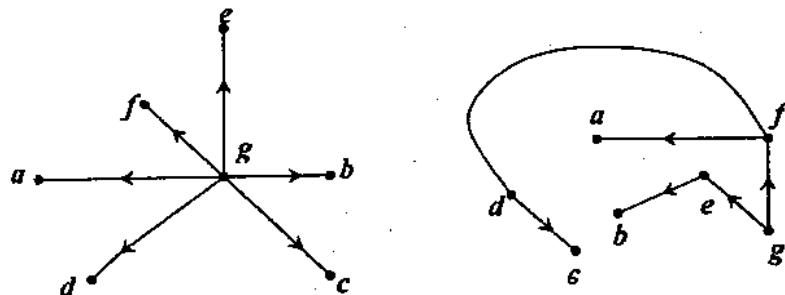
BFS روش

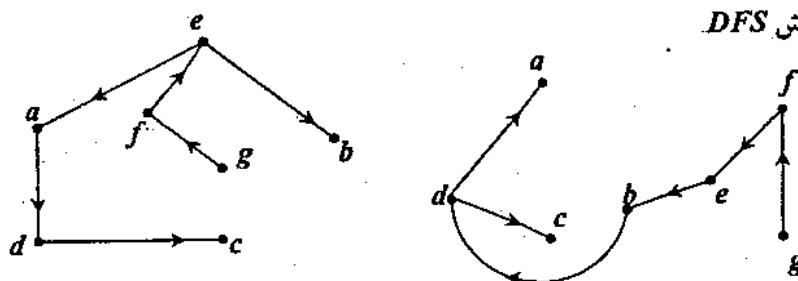
DFS روش

ب) روش BFS

روش DFS

۱۲- با استفاده از الگوریتم وارشال نشان دهید که گراف $G = (V, E)$ تعریف شده به وسیله ماتریس همسایگی $A(G)$ قویاً همبند است.

$$A(G) = \begin{bmatrix} v_1 & v_2 & v_3 & v_4 & v_5 \\ v_1 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ v_2 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ v_3 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ v_4 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ v_5 & 0 & 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

پاسخ:

با استفاده از الگوریتم وارشال بستار متعدد $w = A(G)$ را به دست می آوریم:

$$p_1 = 3 ; \quad q_1 = 2 ; \quad : k = 1$$

$$w_1 = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$p_1 = 1, p_r = ۳ ; q_1 = ۳, q_r = ۴ : k = ۳$$

$$w_r = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & \cdot \\ 1 & 1 & 1 & 1 & \cdot \\ 1 & 1 & 1 & 1 & \cdot \\ 1 & 1 & 1 & 1 & \cdot \\ 1 & 1 & 1 & 1 & \cdot \end{bmatrix}$$

$$p_1 = 1, p_r = ۳, p_{r'} = ۳, , p_r = \Delta ; q_1 = 1, q_r = ۳, q_{r'} = ۳, q_r = ۴ : k = ۳$$

$$w_r = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & \cdot \\ 1 & 1 & 1 & 1 & \cdot \\ 1 & 1 & 1 & 1 & \cdot \\ 1 & 1 & 1 & 1 & \cdot \\ 1 & 1 & 1 & 1 & \cdot \end{bmatrix}$$

$$p_1 = 1, p_r = ۳, p_{r'} = ۳, , p_r = \Delta ; q_1 = \Delta : k = ۴$$

$$w_r = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

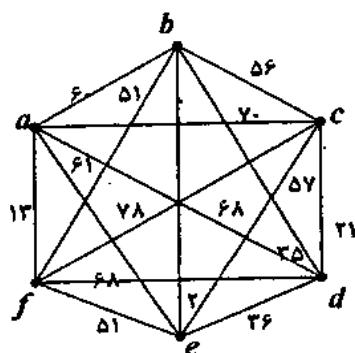
$$: k = \Delta$$

$$p_1 = 1, p_r = ۳, p_{r'} = ۳, p_r = ۴, p_\Delta = \Delta ; q_1 = 1, q_r = ۳, q_{r'} = ۳, q_r = ۴, q_\Delta = \Delta$$

$$w_r = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

بنابراین بین هر دو رأس دلخواه G ، مانند a, b مسیری از a به b و مسیری از b به a وجود دارد. لذا G قویاً همبند است.

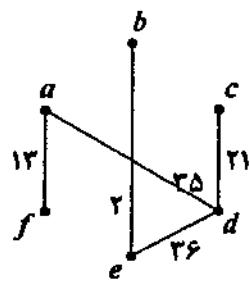
۲۳- با استفاده از الگوریتم‌های کراسکال و بریم یک درخت پوشای مینمم برای گراف زیر به دست آورید.

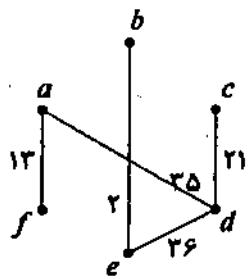
فصل هفتہ

پاسخ :

الگوریتم کراسکال :

الگوریتم پریم :

مقدار مینیمال : 107